

TIPS!

- 1 Tränare!** Påminn spelare om att tömma skor och borsta av kläder innan de lämnar idrottsplatsen. Föregå med gott exempel.
- 2 Föräldrar!** Har du fått hem granulat? Töm det i hushållssoporna och absolut inte i toalett eller diskho.
- 3 Spelare!** Borsta av dig på angiven plats efter avslutad aktivitet. Glöm inte att kolla igenom kläder och väska.
- 4 Planskötare!** Sätt upp "borststationer" på strategiska ställen på idrottsplatsen. Se till att angiven yta för uppsamling av snö finns tillgänglig. Sluten förvaring av granulat samt rengöring av maskiner som används på konstgräsplaner är också viktig då det minskar ytterligare spridning.

Fyra typer av granulat

SBR. Framställs av återvunna bil- och maskindäck. Svart till färgen. Det vanligaste och billigaste alternativet i dag.

EPDM. Framställs av nyttillverkat vulkaniserat industrigummi. Färgen kan vara grön, brun, svart eller beige.

TPE Termoplast. Gjort av nyttillverkat naturgummi. Är inte vulkaniserat och kan därmed återvinnas. Den vanligaste färgen är grön.

Organiska fyllnadsmaterial. Finns i flera varianter, exempelvis kork och kokos. Forskning pågår även kring andra möjliga organiska fyllnadsmaterial.

fakta

FOTBOLLSPLANER & KONSTGRÄS I SVERIGE

- Mer än var tredje idrottsaktivitet i Sverige är fotboll. Fotbollen står för cirka 21 miljoner aktiviteter i åldrarna 7–25 år. (Enligt Riksidrottsförbundet är en aktivitet en timmas match eller träning som är ledarledd.)
- I Svenska Fotbollförbundets (SvFF) senaste kartläggning från 2016 fanns drygt 1 300 konstgräsplaner i landet. Det finns även ett okänt antal konstgräsplaner som inte kartlagts och som anlagts av exempelvis privata aktörer eller bostadsbolag.

FÖLJ MILJÖBALKEN!

Anläggningsägare och verksamhetsutövare av en konstgräsplan för till exempel fotboll måste följa miljölagstiftningen. Det innebär att vi har ett ansvar att utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada för människors hälsa och miljön. I samma syfte skall yrkesmässig verksamhet använda bästa tillgängliga teknik. Läs mer under "Stöd i miljöarbetet" på www.naturvardsverket.se.

Veta mer?

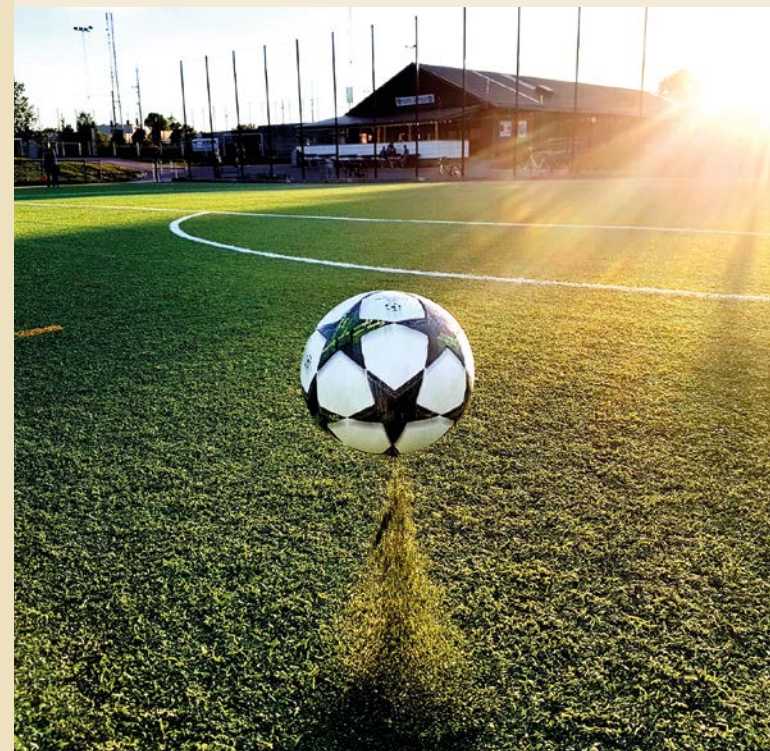
www.bekogr.se • www.jonkoping.se/konstgras • www.svenskfotboll.se •
www.fotbollsyta.nu • www.naturvardsverket.se

EN BROSHYR FRAMTAGEN AV
NATURVÅRDSVERKET I SAMARBETE
MED JÖNKÖPINGS KOMMUN

Kontakt Jönköpings kommun: Martin Gärln,
kultur- & fritidsförvaltningen, tel: 036-10 69 11.
martin.garlin@jonkoping.se

Produktion: Juan Martinez & Karin Nyman,
Oiga AB. oiga.se

Omslagsfoto: Fredrick Regnell

FOTBOLL, KONSTGRÄS & MILJÖ

En liten skrift om
hållbart idrottande

ÅTGÄRDER SOM MINSKAR SPRIDNINGEN AV GRANULAT

- **Borststationer** där aktiva kan borsta av granulat.
- **Slutna vattensystem** kring anläggningarna.
- **Uppsamlingsytor** för snö så att granulat kan samlas ihop och återföras till planen efter att snön smält.
- **Kanter** av asfalt eller trä runt planen fungerar som barriär för granulatet.
- **Filter** som installeras i dagvattenbrunnar och fångar upp granulat.

Borsta bort!

Borststation för granulat vid konstgräsplan i Göteborg.

ETT GEMENSAMT ANSVAR

Konstgräset har gett barn och ungdomar betydligt fler aktivitetstimmar. En stor vinst för samhället, inte minst när det gäller folkhälsan.

Men konstgräset, och framför allt fyllnadsmaterialet i planerna, behöver vi handskas varsamt med. Gemensamt bör vi se till att granulatet blir kvar på planen och att det inte sprids till vatten, jord och övrig mark.

Här följer ett antal tips och råd, samt lite fakta om fotboll, konstgräs och hållbart idrottande.

Så här mycket fotboll kan spelas på ...

... **en naturgräsplan:**
200–400 timmar per år.

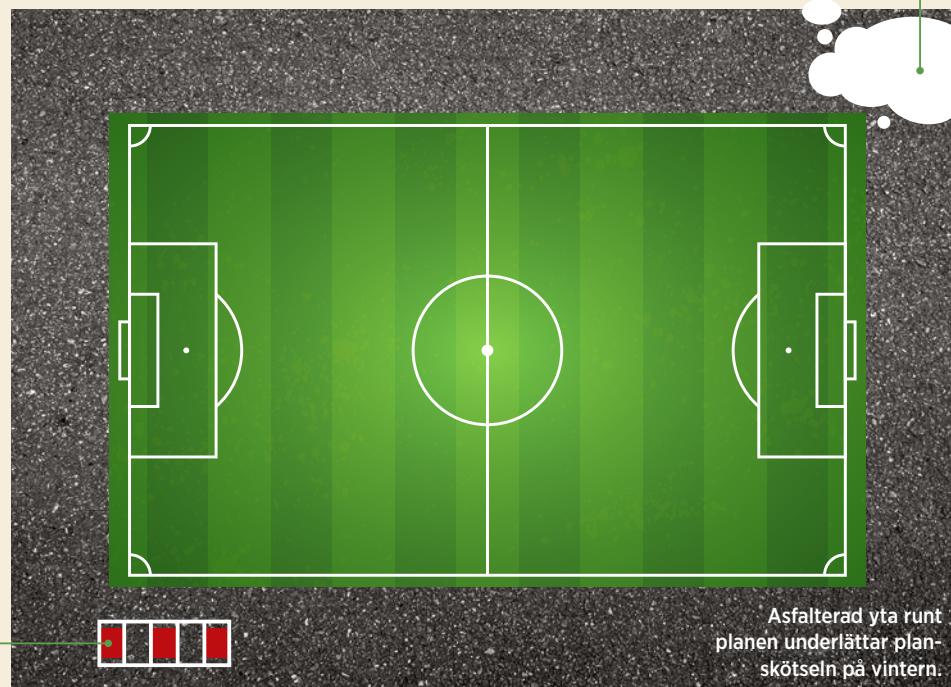
... **en hybridgräsplan:**
400–600 timmar per år.

... **en konstgräsplan:**
2 000–2 500 timmar per år

UPPSAMLINGS- PLATS FÖR SNÖ

Uppsamlingsytor för snö så att granulat kan samlas ihop och återföras till planen efter att snön har smält.

Asfalterad yta runt planen underlättar plan-skötseln på vintern.

HALLÅ DÄR!

Martin Gärin, avdelningschef idrott och förening, kultur- & fritidsförvaltningen, Jönköpings kommun.
martin.garin@jonkoping.se

HUR JOBBAR NI MED MILJÖFRÅGAN?

– I Jönköpings kommun har vi tagit fram riktlinjer för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi. Vi har även en handlingsplan för konstgräs 2020–2022 med en tydlig målsättning att kommunens fem konstgräsplaner ska ha byggts om senast 2022 för att minimera spridning av granulat till omgivningen.

Vilka åtgärder är det ni gör?

– Det ska finnas borststationer vid varje plan så att alla kan borsta av sig granulatet när de går av planen. Vi monterar sarger runt om planerna som hindrar spridning av granulat och öppna brunnar förses med filter som fångar upp granulatet. De asfalterade platser dit snön plogas på vintern, snöupplagen, görs större. Efter snösmältning ligger granulatet kvar på marken och kan lätt flyttas tillbaka till planen.

– Det är några av de insatser vi gör. Men mycket handlar också om attityder, att påverka via information och uppmaningar, men även genom att utbilda all anläggningspersonal och ta fram gemensamma skötselrutiner. Vi sätter upp skyltar på idrottsplatserna och jobbar mer aktivt med att se till att de som använder konstgräsplanerna vet vad som gäller.

Hur viktig är frågan i Jönköping?

– Det är en mycket viktig fråga för oss. Vi arbetar aktivt och har en strategigrupp inom kommunen som följer forskning, ser över våra rutiner och bevakar utvecklingen på marknaden gällande konstgräs.